

از باهوش تا تیزهوش

سبک کردن بار مسئولیت تیزهوش بودن

دوروتی آ. سیسک

پیشگفتار به قلم لیندا سیلورمن

مهین خالصی

انتشارات صورتگر

۱۳۹۰

فهرست

- پیشگفتار (به قلم لیندا سیلورمن)..... ۷
- مقدمه نویسنده..... ۱۱
- فصل یک کودکان تیزهوش برداشتی منحصر به فرد دارند..... ۱۷
- فصل دو یک اندازه برای همه مناسب نیست: جامعه پذیری در برابر رشد اجتماعی... ۳۹
- فصل سه کمال گرایی: ویژگی مثبت یا منفی تیزهوشان..... ۶۱
- فصل چهار شجاعت اخلاقی..... ۸۵
- فصل پنج فردیت: شناخت خود..... ۱۰۷
- فصل شش حساسیت و همدلی نسبت به دیگران..... ۱۳۱
- فصل هفت کاویدن ذهن..... ۱۴۹
- فصل هشت ایجاد خلاقیت در دانش آموزان تیزهوش..... ۱۶۹
- فصل نه ایجاد حس آرامش..... ۱۹۷
- فصل ده رسیدن به تعادل در زندگی: یافتن هدف..... ۲۳۷

پیشگفتار

دوروتی سیسک غولی معتبر در رشته آموزش و پرورش تیزهوشان است که سال‌ها ما را در خصوص حساسیت اخلاقی، خلاقیت، توانایی رهبری و توسعه معنوی افراد تیزهوش تعلیم داده است. تازه‌ترین کتاب او: از باهوش تا تیزهوش، سبک کردن بار مسئولیت تیزهوش بودن، گنجینه‌ای است برای نوجوانان و کودکان تیزهوش و نیز پدرها و مادرها، معلمان، مشاوران، مربیان و دوستانشان. این کتاب بینش‌های مربوط به ویژگی‌های عاطفی و اجتماعی تیزهوشان، پژوهش مغز، نظریه تجزیه مثبت دابروسکی و ادبیات غنی در خصوص آگاهی جهانی را در هم ادغام می‌کند. دوروتی توانایی دارد مفاهیم پیچیده را برای خواننده قابل فهم کند.

معلمان این کتاب را معدنی طلا از راهبردهای کلاسی مؤثر برای توسعه مناسبات عاطفی خواهند یافت. بزرگسالان تیزهوش نیز شرح احوال خود را در صفحات این کتاب پیدا خواهند کرد. هرکسی که به رشد عاطفی تیزهوشان

علاقه‌مند باشد از محتویات این کتاب محفوظ خواهد شد. ناهمزمانی، کمال‌گرایی، شجاعت اخلاقی، حساسیت، همدلی، خلاقیت، تفکر عمیق، آرامش، توازن و معنا، همه بررسی می‌شوند. کتاب پر است از نمونه‌هایی شگفت‌انگیز از کودکانی که دوروتی، در دوران طولانی فعالیت حرفه‌ای خود با آنان سروکار داشته و نیز صدای معلمان.

دوروتی، آموزنده‌ای همیشگی، دومین درجهٔ دکترا را در روان‌شناسی کسب کرده و به بررسی تحریک‌پذیری‌های بیش از اندازه در دختران نوجوان تیزهوش، که خودش در یک برنامهٔ تابستانی طراح آن بوده، پرداخته است. این پژوهش نخستین فصل این کتاب را تحت تأثیر قرار داده است. در فصل دوم، فرق بین جامعه‌پذیری و رشد اجتماعی را به تفصیل شرح می‌دهد، و راهبردهایی عالی برای ایجاد رشد اجتماعی مثبت معرفی می‌کند. بحث‌های مریبان، مطالعهٔ پیشینه و سوابق، خاطره‌نویسی و کتاب‌درمانی فصل دوم را برای معلمان مفید ساخته است.

فصل سوم به آفت تیزهوشی می‌پردازد: کمال‌گرایی. دوروتی تفاوت بین کمال‌گرایی سالم و کمال‌گرایی تحریف‌شده را توضیح می‌دهد و برنامه‌های درسی، برنامه‌های خودگردانی، و بازی‌های شبیه‌سازی برای کلاس درس پیشنهاد می‌دهد. مشاوران و درمانگران از نظریات او در باب بحث‌گروهی دربارهٔ نگرش‌ها نسبت به کمال‌گرایی، قددانی می‌کنند. شجاعت اخلاقی بخش اصلی فصل چهارم را تشکیل می‌دهد. مشاوران، معلمان و پدرها و مادرها دربارهٔ برخورد با معضلات اخلاقی، غلبه بر ترس، و کمک به کودکان در احراز ارزش‌های هسته‌ای یاد خواهند گرفت. افزون بر این، مطالعهٔ افراد برجسته به‌عنوان ابزاری برای آشنا کردن دانش‌آموزان با نمونه‌های اخلاقی مطرح شده است.

«خودت را بشناس» کانون فصل پنجم را تشکیل می‌دهد. نقش‌گزاری

اجتماعی، ایفای نقش و فعالیت‌هایی برای ایجاد درک خود از جمله راهبردهای پیشنهادی هستند که به کودکان کمک می‌کنند دربارهٔ عواطف، استعدادها و اعمال خود بیشتر یاد بگیرند. در فصل ششم، حساسیت و همدلی تیزهوشان بررسی می‌شود. پروژه‌های مبتنی بر مسائل و فعالیت‌های اجتماعی به دانش‌آموزان تیزهوش اجازه می‌دهند بر نومی‌دی و عجز چیره شوند. هرکسی که با افراد جوان کار می‌کند، مطالبی دربارهٔ جفت‌های مسئول، خاطره‌نویسی، شناسایی مددکاران، الگوسازی و سرمشق‌دهی، مآل‌اندیشی و عمل‌گرایی برای کودکان و نوجوانان خواهد آموخت.

در فصل هفتم، خواننده با تفکر عمیق مواجه می‌شود. این فصل تأثیرگذار کودکان و معلمان را قادر می‌کند درک کنند چگونه مغز را برای خودباوری، از نو برنامه‌ریزی کنند. فصل هشتم پر است از شیوه‌های تدریس برای بالا بردن خلاقیت دانش‌آموزان. درحالی‌که به معلمان نشان داده می‌شود چگونه خلاقیت را در کودکان تیزهوش تشخیص دهند، آنان خواهند توانست از این نظریات برای همهٔ دانش‌آموزان بهره‌گیرند. فصل نهم راهبردهای رسیدن به آرامش، آسایش، آگاهی و هشیاری بالاتر را شرح می‌دهد. فنون مذاکره و حل اختلاف نیز در این فصل عنوان می‌شود. همهٔ خوانندگان این کتاب از این فصل سود خواهند برد. کتاب با فصلی درمورد رسیدن به تعادل و یافتن هدف به پایان می‌رسد. مایاک‌های اخلاقی توصیف‌شده الهام‌بخش هستند.

افراد تیزهوش می‌توانند تغییری در دنیا ایجاد کنند. این کتاب نقشهٔ راهی ارائه می‌دهد که نشان می‌دهد چگونه همدلی و شفقت را به سوی عمری خدمت کردن هدایت کنید.

لیندا سیلورمن

مدیر مرکز رشد تیزهوشان

دنور، کلرادو